
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא להיסטוריה של המאה התשע-עשרה - 39210

תאריך עדכון אחרון 24-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר נעמי יובל-נאה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ofer.ashkenazi@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום במייל

מורי הקורס:

ד"ר נעמי יובל-נאה

תאור כללי של הקורס:

תולדות ההיסטוריה של אירופה מהמהפכה הצרפתית עד מלחמת העולם הראשונה

מטרות הקורס:

היכרות של התלמידים עם התהליכים החברתיים, כלכליים, פוליטיים ואימפריאליים שעיצבו את העולם המודרני

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר את ההיסטוריה האירופית בתקופה המודרנית

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא

המהפכות האמריקאית והצרפתית

צמיחת הבורגנות והעיר המודרנית

המהפכה התעשייתית

אימפריה, עבדות ושחרור עבדים

מהפכות 1848

שכבת הפועלים, סוציאליזם ומרקסיזם

היווצרות מדינות לאום

המשפחה הבורגנית

ידע, טכנולוגיה, וידע אימפריאלי

המהפכה החינוכית והמהפכה החברתית

הרייך השני

המירוץ לאפריקה והתפוררות האימפריה העותמאנית

חומר חובה לקריאה:

ימבוא: המצאת העולם המודרני

קריאה:

טבלאות של מספרי אוכלוסין

פלורנס נייטינגייל, היגינה בכפר:

<https://sourcebooks.fordham.edu/mod/nightingale-rural.asp>

הרצאה שניה: המהפכות האמריקאית והצרפתית והמצאת זכויות האדם

קריאה:

הצהרת העצמאות של ארצות הברית

הכרזת זכויות האדם והאזרח (צרפת)

דיוויד תומפסון, אירופה מאז נפוליאון, 23-53.

קריאת רשות:

ויליאם דויל, המהפכה הצרפתית: מבוא (תל אביב, 2006).

הרצאה שלישית: המפה הפוליטית: שמרנים, ליברלים, רדיקלים וסוציאליסטים

קריאה:

האפיפיור פיוס ה-9: רשימת הטעויות (של המחשבה המודרנית)

<https://www.ewtn.com/library/papaldoc/p9syll.htm>

מיל, על החרות (קטעים)

קרל מרקס, המניפסט הקומוניסטי

קריאת רשות:

ישעיה ברלין, קרל מרקס

הרצאה רביעית: המצאת הלאומיות וצמיחתה

קריאה:

הרדר, מתוך "מכתבים על הקידמה של המין האנושי" (7-1793).

אדם מיצקביץ', שיר לאמא פולנייה

בנדיקט אנדרסון, קהילות מדומיינות: הגיגים על מקורות הלאומיות והתפשטותה (תל אביב:

האוניברסיטה הפתוחה, 1999), 35-42; 53-79.

עזר גת, האם הלאומיות ממוצאת?, הארץ (04.11.2016).

קריאת רשות:

אלון רחמימוב, "המפץ הגדול של הלאומיות", זמנים 86, עמ' 82-95

הרצאה חמישית: העיר המודרנית

קריאה:

טבלה של גידול אוכלוסין בערים

גיאורג זימל, "העיר הגדולה וחיי הנפש" (קטעים)

<http://readingmachine.co.il/home/articles/1203843367>

חיים שמיר, "המהפכה הפריסאית של הברון אוסמן" זמנים 2, עמ' 44-57.

קריאת רשות:

בילי מלמן, לונדון: מקום, אנשים ואימפריה (1800-1960) (תל אביב. 2009) קטעים (2303-240,

223-231, 83-105)

אמיל זולה: קטע מהרומן "גן העדן של הנשים" על בתי כלבו:

<https://almabooks.com/wp-content/uploads/2016/10/Ladies-Paradise-Excerpt.pdf>

הרצאה ששית: המהפכה התעשייתית

קריאה:

מקורות מאנגליה על רכבות ועל כותנה

"למה בריטניה?" מתוך:

Robin W. Winks and Joan Neuberger, *Europe and the Making of Modernity* (Oxford,

2005), 79-83.

תומפסון, אירופה מאז נפוליאון, 81-114.

הרצאה שביעית: צמיחת הפרולטריון העירוני

קריאה:

מקורות מאנגליה

תקנות מבית חרושת בברלין

http://mrflaherty.weebly.com/uploads/1/2/5/6/12566238/rules_of_a_berlin_factory_copy.pdf

מלמן, לונדון, עמ' 68-82; 208-216.

הרצאה שמינית: מהפכות 1848

קריאה:

קטעים מהכרזת העצמאות של הונגריה

הרצאה תשיעית: אימפריה, עבדות ושחרור עבדים

קריאה:

אוטוביוגרפיה של מרי פרינס, שפחה באיים הקריביים במודל

לינקולן, נאום ההשבעה השני (בעברית):

https://he.wikisource.org/wiki/%D7%A0%D7%90%D7%95%D7%9D_%D7%94%D7%94%D7%A9%D7%91%D7%A2%D7%94_%D7%94%D7%A9%D7%A0%D7%99_%D7%A9%D7%9C_%D7%90%D7%91%D7%A8%D7%94%D7%9D_%D7%9C%D7%99%D7%A0%D7%A7%D7%95%D7%9C%D7%9F

באנגלית:

https://en.wikisource.org/wiki/Abraham_Lincoln%27s_Second_Inaugural_Address

ר. קיפלינג, משא האדם הלבן

גיל פרי, על קולוניאלים צרפתי

רות ג'יניאו, הקולוניאליזם האירופאי: אידיאולוגיה, מדיניות, התנגדות, רעננה: הוצאת האוניברסיטה

הפתוחה, 2012, עמ' 45-90.

מפגש עשירי: משפחה, מגדר ומיניות; ראשית התנועה הפמיניסטית

קריאה:

https://www.newhartfordschools.org/site/handlers/filedownload.ashx?moduleinstanceid&eq;2660&dataid&eq;722&FileName&eq;Pankhurst_Militant.pdf

אולאמפ דה-גוז', אליז'בת קיידי סטנטון וסוג'ורנר טרות' מתוך ללמוד פמיניזם: מקראה מאמרים

ומסמכי יסוד במחשבה פמיניסטית, רעננה: הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2009 עמ' 11-17, 31-36,

40-37.

גיל מיכאלי, "לעולם לא יהיה לה שפם": שער פנים וגבריות בצרפת של המאה התשע-עשרה",

זמנים 111, (2010) עמ' 52-65.

תמי רזי, "אליס מחוץ לגן", זמנים 78 (2002), עמ' 49-60.

מפגש 11: בריטניה היציבה, גרמניה המתעצבת: שינוי יחסי הכוחות בזירה האירופית

קריאה:

ביסמרק, "דם ופלדה"

דיזראלי, נאום על תואר קיסרית למלכה ויקטוריה.

תמונות של קריקטורות, הכתרה מהודו

שולמית וולקוב, איחוד וחירות בגרמניה: מנפוליאון עד ביסמרק, ישראל: משרד הבטחון- הוצאה לאור,

1997, עמ' 82-98.

קריאת רשות:

סימור דרשר (מתרגם: יניב פרקש), "ביטול הסחר בעבדים והעבדות בבריטניה בעידן המהפכות: מבט

השוואתי" זמנים 107 (2009), עמ' 8-18.

מפגש שנים עשר: בתי ספר ובתי סוהר

מפגש 13: דרוין, פרויד

קריאה:

דרוין, מתוך "מוצא המינים"

פרויד, המיניות הילדית
קריאת רשות:
פרויד, המוסר המיני המודרני
מפגש אחרון: הקריסה הגדולה: לקראת מלחמה עולמית
קריאה:
אמיל זולא, "אני מאשים"

חומר לקריאה נוספת:
יעודכן בהמשך

מרכיבי הציון הסופי:
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %

מידע נוסף / הערות: